

sættelsen er foretagen efter Originalens niende Oplag; man finder derfor ikke i Oversættelsen det karakteristiske Slutningsafsnit, hvormed Originalens første syv Oplag var forsynede; det er blevet afløst af et andet, ogsaa paa sin Vis karakteristisk Slutningsafsnit. Medens Schäffle oprindeligt sluttede med at pointere, at de og de Vederstyggeligheder, der populært tillægges Socialismen, ikke naturmæssigt hører sammen med den, — slutter han nu med at accentuere, at Socialismen er idel Vederstyggelighed. I Melemtiden havde han offentliggjort sin »Aussichtslosigkeit der Sozialdemokratie«, — et Skrift, der tydeligt nok nødvendiggjorde en Modifikation af det kompromitterende Afsnit i »Kvintessensen«. Den preussiske Embedsmand, der i sin Tid fandt paa at sætte »Kvintessensen« paa den socialdemokratiske Index, vilde sikkert være bleven forskaaet for dette Fejlgreb, naar »Kvintessensen« i Stedet for sit oprindelige havde haft sit nuværende Slutningsafsnit.

H. Bahr, die Einsichtslosigkeit des Herrn Schäffle. Drei Briefe an einen Volksmann. Zürich, 1886. Verlags-Magazin. (95 S.) (1.20 M.)

Schäffle gav sine »tre Breve til en Statsmand« Titlen »die Aussichtslosigkeit der Socialdemokratie«. Bahr svarede med »tre Breve til en Folkemand« om »die Einsichtslosigkeit des Herrn Schäffle«. En forsaauidt heldigt valgt Titel, som den ikke blot giver et Begreb om Modskriftets Indhold, men ogsaa om dets Tone. Stærkt personlig er Tonen. Schäffles »Aussichtslosigkeit der Socialdemokratie« siges af sin Forfatter at være et Supplement til hans berømte lille Skrift »Quintessenz des Socialismus«, »zur Ergänzung der Quintessenz etc.«. I Virkeligheden gjør det dog snarere Indtryk af at være et — pater peccavi! Det lyder maaske ikke saa godt, naar Bahr kalder »die Aussichtslosigkeit etc.« en — »Ministerdisertation«, et Skrift, der har den Opgave at faa det fatale »a. D.« efter Schäffles Ministertitel til at falde; —

men, ærligt talt, der er adskilligt, der giver Bahrs (maaske smagløse) Insinuation en vis indre Sandsynlighed. Hvorom alting er, — finder man ikke Bahrs Skrivemaade og hans (noget langtrukne) Vittigheder heldige, maa man dog i ethvert Fald indrømme ham polemisk Dygtighed. En Række af Selvmodsigelser har Schäffle ubestrideligt paa sin Samvittighed. Det har Bahr vist ved Citater af »die Aussichtslosigkeit« sammenholdte med Citater af tidligere Udtalelser af Schäffle.

Schönberg, Handbuch der Politischen Oekonomie. Zweite stark vermehrte Auflage. I—III. Tübingen 1885—86. Verlag der H. Laupp'schen Buchhandlung.

I 1882 udkom dette store Værks første Oplag, og allerede tre Aar efter maatte der tages fat paa Udgivelsen af et nyt; — deri ligger der et tilstrækkeligt tydeligt Vidnesbyrd om den Anerkendelse, det har fundet, og om at den ikke ringe Pris (første Oplag 40 M., andet M. 61,20 indb.) ikke har hindret dets Udbredelse. Det ny Oplag vil ganske sikkert ogsaa finde sin Vej. De forskellige Afsnit i den oprindelige Udgave er i den ny blevne grundigt reviderede og supplerede, forsynede med Literaturoplysninger, historisk og statistisk Stof. Helt ny Afsnit er desuden komne til, f. Ex. om Priser og Told paa Landbrugsprodukter, Befolkningspolitik, Kolonisation og Udvandring, om det kommunale Finansvæsen, om Sikkerhedspolitik, om Undervisningsvæsen o. m. a. De ny Afsnit er lige saa vel som de gamle leverede af Tysklands første økonomiske Autoriteter: i alt et Par Dusin af Tysklands bedste Navne har medvirket ved Udgivelsen. Et af den første Udgaves Navne er dog forsvundet i denne anden: Brentanos. I Stedet for ham behandler nu Schönberg Arbejderspørgsmaalet. — Ved alle disse Forøgelse er Værket voxet op henimod de 3000 Sider, — meget store, tættrykte Sider, — fordelte paa tre Bind. Var allerede den første Udgave et